

«Ερώτηση με αίτημα γραπτής απάντησης E-001028/2025

προς την Επιτροπή

Άρθρο 144 του Κανονισμού

Το τραγικό ναυάγιο - έγκλημα της Πύλου, με τουλάχιστον 600 νεκρούς πρόσφυγες και μετανάστες, παραμένει ατιμώρητο. Το πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη φέρνει στην επιφάνεια τεράστιες ευθύνες της κυβέρνησης ΝΔ.

Το τελευταίο έρχεται σε συνέχεια του αντίστοιχου πορίσματος της Frontex, που επέρριπτε βαριές ευθύνες σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Λιμενικό. Από το πόρισμα, όμως, αποσιωπώνται και συγκαλύπτονται οι τεράστιες ευθύνες του ίδιου της Frontex. Αν και το αεροπλάνο της Frontex εντόπισε το αλιευτικό και την επικίνδυνη πορεία, ωστόσο δεν εξέδωσε σήμα κινδύνου για διάσωση και δεν έκανε το παραμικρό για να αποτρέψει το ναυάγιο γιατί "δεν το επέτρεπε η εντολή του".

Ερωτάται η Επιτροπή:

1. Πώς τοποθετείται σχετικά με τα στοιχεία που φέρνει στο φως το πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, αλλά και τα προηγούμενα του Γραφείου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Frontex και της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας, από τα οποία προκύπτουν αντικειμενικές ευθύνες της κυβέρνησης ΝΔ και των ελληνικών αρχών για το πολύνεκρο ναυάγιο της Πύλου, αλλά και της ίδιας της Frontex που -παρά την παρουσία του στην περιοχή - δεν έκανε καμία προσπάθεια να αποτρέψει το ναυάγιο;
2. Πώς τοποθετείται σχετικά με το γεγονός ότι τα συνεχή και επαναλαμβανόμενα περιστατικά ναυαγίων που έχουν μετατρέψει τη Μεσόγειο σε θάλασσα νεκρών είναι αποτέλεσμα κατεύθυνσης από ΕΕ και κυβερνήσεις για ένταση καταστολής στα σύνορα με τη συνδρομή της Frontex, που - με το προωθούμενο «Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο» - θα ενταθεί;

Απάντηση του κ. Brunner εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η υποχρέωση παροχής βοήθειας σε άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα αποτελεί νομική υποχρέωση βάσει του διεθνούς δικαίου. Οι παράγοντες που συμμετέχουν σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης πρέπει να ενεργούν με νόμιμο, ταχύ και συντονισμένο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται ότι όσοι βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα θα οδηγούνται σε ασφαλές μέρος όσο το δυνατόν ταχύτερα ανεξάρτητα από τις περιστάσεις. Η Επιτροπή βρίσκεται σε τακτική επαφή με την Ελλάδα, εξακολουθεί να ζητά τη διεξαγωγή των εθνικών ερευνών και δικαστικών διαδικασιών με ταχύ και ολοκληρωμένο τρόπο και αναμένει από τις αρχές να διώκουν τυχόν παρατυπίες, κάτι το οποίο εμπίπτει άλλωστε αρμοδιότητά τους. Στην απόφασή της στις 26 Φεβρουαρίου 2024 η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια επισήμανε ότι, στην περίπτωση της Πύλου, ο Frontex δεν έχει παραβιάσει τους σχετικούς κανόνες όσον αφορά τις υποχρεώσεις του για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μολονότι η έκθεση εντόπισε τομείς που επιδέχονται βελτίωση ώστε ο οργανισμός να μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη τραγωδιών στο μέλλον.

Οι επανειλημμένοι θάνατοι μεταναστών στη θάλασσα υπενθυμίζουν με τραγικό τρόπο την ανάγκη να ακολουθήσουμε μια σφαιρική προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης και να εντείνουμε τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών. Η ΕΕ στηρίζει τα κράτη μέλη στη διαχείριση της μετανάστευσης (π.χ. μέσω χρηματοδοτικής και επιχειρησιακής στήριξης), με στόχο τη δημιουργία δίκαιων, αποτελεσματικών και βιώσιμων συστημάτων μετανάστευσης και ασύλου. Ταυτόχρονα, θα συνεχίσει το έργο της ώστε να αποτρέπει την πραγματοποίηση επικίνδυνων ταξιδιών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και την ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου για την καταπολέμηση των οργανωμένων εγκληματικών δικτύων που δρουν κατά μήκος των μεταναστευτικών οδών προς την ΕΕ».